

Seat No. : _____

DP-116

December-2013

B.A.Sem. - I

EC-I (103) : Sanskrit
(श्रीमद्भगवद्गीता – १.६)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

सूचना : (1) प्रश्नपत्रमां छपायेलो प्रश्नक्रमांक ज उत्तरवहीमां लखवो.

Instructions : Write the question number as printed in the question paper.

(2) जभइली आङुना आंकडा गुण दशावे छे.

Figure to the right indicate full marks.

१. (अ) गीता सुगीता कर्तव्या किमन्यैः शास्त्रविस्तरैः – समझावो./Discuss.

७/7

अथवा/OR

(अ) टूंकनोंध लखो :

(A) Write short notes :

(1) स्थितप्रज्ञस्य लक्षणानि ।

(2) आत्मनः अमरत्वम् ।

(अ) ज्ञाननुं भडत्व समझावी, ज्ञानप्राप्तिना उपायो लखो.

७

(B) Describe the methods of acquiring knowledge by explaining importances of knowledge.

7

अथवा/OR

(अ) टूंकनोंध लखो :

(B) Write short notes :

(1) विविधाः यज्ञाः ।

(2) अवतारवादः ।

२. (अ) श्रीमद् भगवद्गीताना अध्याय-५ (कर्मसंन्यासयोग)नो सार आपी समझावो.

७

2. (A) Describe the central idea of canto-5 (कर्मसंन्यासयोगः) of श्रीमद् भगवद्गीता ।

7

अथवा/OR

(अ) टूंकनोंध लखो :

(A) Write short notes :

(1) कर्म - अकर्म - विकर्मः ।

(2) योगभ्रष्टस्य गतिः ।

- (A) महाकाव्यना लक्षणो जहावी रघुवंशनुं महाकाव्य तरीके मूल्यांकन करो. 9
- (B) Evaluate 'रघुवंशम्' as an Epic by giving characteristics of महाकाव्यम् । 7

अथवा/OR

(A) टूकनोंध लपो :

(B) Write short notes :

- (1) शिशुपालवधम् ।
 (2) किरातार्जुनीयम् ।

3. (A) नीये आपेला श्लोकोनो अनुवाद करी समजावो. (गमे ते ऋषि) 12

3. (A) Translate the following with explanation : (any **three**) 12

- (1) निमित्तानि च पश्यामि विपरीतानि केशव ।
 न च श्रेयोऽनुपश्यामि हत्वा स्वजनमाहवे ॥
- (2) योगस्थः कुरु कर्माणि सङ्गं त्यक्त्वा धनञ्जय ।
 सिद्धयसिद्धयोः समो भूत्वा समत्वं योग उच्यते ॥
- (3) अन्नाद्भवन्ति भूतानि पर्जन्यादन्नसम्भवः ।
 यज्ञाद्भवति पर्जन्यो यज्ञः कर्मसमुद्भवः ॥
- (4) द्रव्ययज्ञास्तपोयज्ञा योगयज्ञास्तथाऽपरे ।
 स्वाध्यायज्ञानयज्ञाश्च यतयः संशितव्रताः ॥
- (5) ब्रह्मव्याध्याय कर्माणि सङ्गं त्यक्त्वाकरोति यः ।
 लिप्यते न स पापेन पद्मपत्रमिवाम्भसा ॥
- (6) तपस्विभ्योऽधिकोयोगीज्ञानिभ्योऽपिमतोऽधिकः ।
 कर्मिभ्यश्चाधिको योगी तस्माद्योगी भवार्जुनः ॥

(A) नीयेनाभांथी गमे ते भे पर शब्दनोंध लपो : 8

(B) Write critical note on any **two** of the following : 4

- (1) आततायिनः ।
 (2) द्विविधा निष्ठा ।
 (3) साख्ये बुद्धिः ।
 (4) समदर्शिनः ।

૪. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ ત્રણ કે ચાર વાક્યોમાં લખો : (ગમે તે છ)
4. Answer the following questions in **three** or **four** sentences : (any **six**) 12
- (૧) હષીકેશ: શબ્દને સમજાવો.
 (1) Discuss the word હષીકેશ: ।
- (૨) કાચબાના ઉદાહરણ દ્વારા શું સમજાવ્યું છે ?
 (2) What is explained by giving the example of a Turtle ?
- (૩) કર્મ એટલે શું ?
 (3) What is Karma ?
- (૪) ગુણકર્મવિભાગશ: – સમજાવો.
 (4) Explain – ગુણકર્મવિભાગશ: ।
- (૫) સન્યાસ એટલે શું ? ભગવદ્ગીતાના આધારે સમજાવો.
 (5) What is સન્યાસ ? Explain સન્યાસ according to ભગવદ્ગીતા ।
- (૬) ભગવદ્ગીતાએ શ્રેષ્ઠ યોગી કોને માન્યો છે ?
 (6) Who is the best યોગી according to ભગવદ્ગીતા ।
- (૭) કાલિદાસે રચેલાં મહાકાવ્યોના નામ લખો.
 (7) Write the name of the Epics written by કાલિદાસ.
- (૮) મહાકાવ્યનું કથાવસ્તુ અને નાયક કેવાં હોવા જોઈએ ?
 (8) Describe the Plot and Hero of Epic.
૫. (અ) નીચેના પ્રશ્નોનાં જવાબ એક કે બે વાક્યોમાં લખો : ૫
5. (A) Answer the following questions in **one** or **two** sentences : 5
- (૧) કુરુક્ષેત્રને શા માટે ધર્મક્ષેત્ર કહેવાયું છે ?
 (1) Why is ‘કુરુક્ષેત્ર’ known as ધર્મક્ષેત્ર ?
- (૨) દિવ્યદૃષ્ટિ કોને મળી હતી ?
 (2) Who got દિવ્યદૃષ્ટિ ?
- (૩) અગ્નિ કોને બાળી શકતો નથી ?
 (3) To whom fire can not burn ?
- (૪) બુદ્ધિનો નાશ થવાથી શું પરિણામ આવે છે ?
 (4) What is the result of the destruction of બુદ્ધિ ?
- (૫) દૃવ્યયજ્ઞ કરતાં કયો યજ્ઞ શ્રેષ્ઠ છે ?
 (5) Which યજ્ઞ is better than દૃવ્યયજ્ઞ ?

- (બ) કૌંસમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને ખાલી જગ્યા પૂરો : ૫
- (B) Select the proper option from the bracket and fill in the blanks : 5
- (1) શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતાસુ _____ બ્રહ્મવિદ્યાયાં _____ ।
(યોગશાસ્ત્રે, સંવાદેષુ, ઉપનિષત્સુ, મોક્ષે)
- (2) કર્મણ્યેવાધિકારસ્તે મા _____ કદાચન ।
(ફલેષુ, ભોગેષુ, જ્ઞાનેષુ)
- (3) યોગઃ _____ કૌશલમ્ ।
(રાજ્યેષુ, કર્મસુ, યજ્ઞેષુ)
- (4) _____ કાલિદાસસ્ય ।
(ઉત્ત્રેક્ષા, ઉપમા, અર્થગૌરવમ્)
- (ક) યોગ્ય જોડકાં જોડો : ૪
- (C) Match the suitable column : 4
1. આત્મા	A. અર્જુન
2. કર્મયોગઃ	B. નિત્ય
3. ભારત	C. પરિપ્રશ્નેન સેવયા
4. તદ્વિદ્ધિ પ્રણિપાતેન	D. તૃતીયોઽધ્યાયઃ
-